

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่
โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)
**The Development of a New Model of Academic School Management Using
Research as a Basis Municipal School 3 (Ban Nong Muang)**

พิทักษ์ พิมพ์ทอง

โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)

Pitak Pimthong

Municipal School 3 (Ban Nong Muang)

E-mail : Sukunyakruae3@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) 2) เพื่อพัฒนาและประเมินการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่มีประสิทธิภาพ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครูโรงเรียนเทศบาล ๓ (บ้านหนองม่วง) ๔) เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอน จำนวน 30 คน ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินความต้องการจำเป็น จำนวน 9 คน ชี้แจงสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน ระยะที่ 2 พัฒนาและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่มีประสิทธิภาพ ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) จำนวน 30 คน ระยะที่ 4 ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล ๓ (บ้านหนองม่วง) กลุ่มเป้าหมายได้แก่

* วันที่รับบทความ : 9 มีนาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 10 มีนาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 24 มีนาคม 2566

Received: March 9 2023; Revised: March 10 2023; Accepted: March 24 2023

ครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) จำนวน 30 คน แบบประเมินคุณภาพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน แบบบันทึกผลประเมินภายนอก แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ตามมาตรฐานการวิจัย และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ดัชนี การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

1. ผลการวิจัย มีดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)

1.1 ผลการศึกษาริบทจุดเด่นจุดด้อย จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนมีจุดเด่นในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขนิสัย และการมีสุนทรียภาพและการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะพึงประสงค์ของเด็กไทย แต่มีจุดด้อยในเรื่องการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ การมีทักษะกระบวนการคิด การมี ความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรแต่ละสาระ ทักษะทางด้านวิจัย ทักษะการผลิตสื่อนวัตกรรม และทักษะความสามารถในการทำงานอย่างมีระบบ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่วนจุดแข็งหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษามี 2 ปัจจัย คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนจุดอ่อน คือ ขาดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการนำทักษะกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.2 ผลการศึกษาวិเคราะห์ความต้องการวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่สังเคราะห์จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี พบว่าโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบ โดยมีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน และการใช้ความรู้จากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการใช้การวิจัยเป็นฐานในโรงเรียนมี 4 ประการ คือ 1) ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการผลิตนวัตกรรมและการวิจัย 2) ขาดความตระหนักในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และพัฒนา 3) งานวิชาการเป็นภาระที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน 4) โครงสร้างการบริหารไม่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน แนวทางในการตอบสนองความต้องการจำเป็นที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1) การสร้างความร่วมแรงร่วมใจเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ 2) การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ทางการศึกษาการวิจัยและการพัฒนางานวิชาการ และ 3) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยในการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิด มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการรู้ตามหลักสูตรแต่ละสาระ และมีทักษะ

ความสามารถในการทำอย่างเ็นระบบ และพัฒนาตนเอง และ 4) การบูรณาการงานประกันคุณภาพภายใน เข้ากับการบริหารจัดการหลักสูตรการการสอน

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ประกอบด้วยหลักการ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัย 3) การพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษา 4) "กระบวนการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาทั้งระบบโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ และ 5) การประเมินมาตรฐานและใช้ผลพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. ผลประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียน เทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพก่อนพัฒนาหาารูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 19.94 และ คะแนนเฉลี่ยของคุณภาพโดยภาพรวมหลังจากใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่ โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 29.71 และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.03 ซึ่งหมายความว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียน เทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ทำให้ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการ แนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ต่อรูปแบบการบริหารจัดการ สถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ปรากฏว่าผู้ใช้ รูปแบบในโรงเรียนที่จัดการศึกษามีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อประโยชน์และความถูกต้องของรูปแบบ การบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา; วิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

Abstracts

The development of a new model of academic school management using research as a basis Municipal School 3 (Ban Nong Muang) This research was research and development. The objectives are: 1) to study basic information in academic administration, to develop a new academic school management model using research as a basis; Municipal School 3 (Ban Nong Muang) 2) To develop and evaluate academic administration, developing a new academic school management model using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) with efficiency 3) to try out a new research-based academic school management model. to promote research skills for teachers at municipal school 3 (Ban Nong Muang) Municipal School 3 (Ban Nong Muang), with 4 phases of operation: Phase 1: a study of basic information in academic administration, development of a new academic school management model by

using research as a basis; Municipal School 3 (Ban Nong Muang), with a group of informants, namely school administrators, teachers, 30 people, 9 experts in needs assessment, group discussion, 15 people. Manage a new academic school based on research. Effective municipal school 3 (Ban Nong Muang). Phase 3: Experimental use of a new research-based academic school management model. to promote research skills For municipal school teachers 3 (Ban Nong Muang), the target groups are teachers. municipal school 3 (Ban Nong Muang), 30 people. Phase 4: to study the satisfaction of teachers towards learning using a new academic school management model using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) The target groups are teachers. Municipal School 3 (Ban Nong Muang), 30 people. Research-based quality assessment form. external assessment record form, questionnaire, interview form according to research standards and a satisfaction questionnaire The quantitative data were analyzed with basic statistics. include the average standard deviation and index analysis statistics The qualitative data were analyzed using content analysis.

1. The research results were as follows: A study of basic information in academic administration, development of a new academic school management model by using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) 1.1 Results of the study context of strengths and weaknesses The strengths and weaknesses of the schools showed that the schools had strengths in terms of quality of learners according to standards relating to physical health, mental health, health habits and aesthetics and being moral, ethical and desirable characteristics of Thai children. But there are disadvantages in seeking knowledge and self-learning and having a habit of learning. having thinking process skills; having necessary knowledge, competence and skills according to each curriculum; research skills innovative media production skills and skills and ability to work systematically and continuous development As for the strengths or factors that affect the success of education management, there are 2 factors: administrators have leadership in management and community participation in education management. important and applying research process skills to develop education and school curriculum that is appropriate to the context, needs of the learners and the locality 1.2 The results of the study of academic need analysis, the development of a new academic school management model using research as a basis Municipal School 3 (Ban Nong Muang) synthesized from theoretical concept documents It was found that the schools had necessary needs in academics, developing a new model of academic school management using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang), both in overall and in every component. It has the highest need in terms of using the operational research process as a tool to improve the quality of education. monitoring and evaluation of quality within the school and the use of knowledge from research to improve the quality of education. There are four main reasons for the need for research-based learning in schools: 1) misunderstandings about innovation production and research; 2) lack of awareness in learning and development management activities; and 3) tasks. 4) The administrative structure is not conducive to the development of learners. There are 4 approaches to responding to the essential needs: 1) creating cooperation to change the whole system, 2) changing the concept of education, research and academic development, and 3) changing the learning process so that Promote the quality development of learners to have the ability to seek knowledge on their own. have the habit of learning have thinking process skills It has the basic knowledge and skills necessary for knowing each syllabus. and have the ability to cool the system and self-development, and 4) integrating internal quality assurance into teaching curriculum management.

2. A new research-based academic school management model Municipal School 3 (Ban Nong Muang) consists of principles. Basic Concepts of Patterns Aim of the model and the operation process was 5 steps: 1) Preparation 2) Research learning management development 3) Educational innovation development 4) "Learning process and educational quality system-wide by using Vichai Operations and 5) Assessing standards and using results for continuous quality improvement

3. Evaluation results of a new academic school management model using research as a basis The municipal school 3 (Ban Nong Muang) overall average scores of quality before development to find a new academic school management model by using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) was 19.94 and the average score of the overall quality after using a new research-based academic school management model. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) equal to 29.71 and an increase of 85.03%, which means that A new research-based academic school management model Municipal School 3 (Ban Nong Muang) improves performance according to new academic school management standards by using research as a basis. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) was the most effective.

4. The results of the study of the opinions of users and those involved in the use of a new research-based academic school management model. Municipal School 3 (Ban Nong Muang) It turns out that users The model in the school providing education had opinions and satisfaction on the usefulness and accuracy of the new research-based academic school management model. Municipal School 3 (Ban Nong Muang), the highest level

Keywords: The Development of Educational Institution Management Model; New Academic Approach Based on Research.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 มาตรา 54 เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติสามารถ เชี่ยวชาญได้ตามถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560 - 2564 ชี้ให้เห็น ถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทย ให้มีคุณธรรมและ มีความรอบรู้อย่างเท่าทันให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาค้นคว้า มุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติ เข้าสู่โลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการ

คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 93)

การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในทุกระดับและยกระดับการเรียนรู้โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กปรับระบบการจัดการเรียน การสอนและการพัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบรวมทั้งยกระดับการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560 - 2564 ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงสอดคล้องกับพัฒนาการ ของสมองแต่ละช่วงวัย สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบประเมินคุณภาพมาตรฐานที่สามารถวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษา ส่งเสริมให้มีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้มีความเท่าเทียมกัน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 72)

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและคุณภาพของคนในสังคม เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การศึกษาในระดับพื้นฐานที่รัฐมีหน้าที่จัดให้กับประชาชนนับเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นรัฐบาลจึงกำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้น โดยระบุถึงแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

ความตื่นตัวของครูผู้สอนในโรงเรียนในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนนั้นมีผลมาจากกระแสการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ทศวรรษแรกซึ่งเริ่มในปีพ.ศ. 2542 เป็นต้นมาอีกทั้งเมื่อได้มีการระบุถึงความสำคัญของการทววิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนไว้ในมาตรา 30 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 42) ivo ดังนั้น “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” นอกจากนี้หน่วยงานที่ใช้

ครูทั้งในระดับรัฐและการปกครองส่วนท้องถิ่นก็ขนานรับการพัฒนาครูให้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพด้วยการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งครูให้สูงขึ้นโดยพิจารณาจากผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นแรงจูงใจให้ครูผู้สอนสนใจการทำวิจัยมากขึ้นคำถามก็คือการทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่นักศึกษากำทำเพื่อสำเร็จการศึกษาและการทววิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้นมีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไรดังนั้นเพื่อให้มีความเข้าใจประเด็นนี้ให้ชัดเจนจึงต้องทำความเข้าใจกับการวิจัยสองลักษณะคือการวิจัยและพัฒนาซึ่งเป็นการวิจัยทางวิชาการที่

นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาดำเนินการเพื่อสำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานของหลักสูตรในสถาบันการศึกษา และการทำวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นการวิจัยปฏิบัติการในห้องเรียนซึ่งครูในสถานศึกษาดำเนินการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

การวิจัยและพัฒนา (research and development) หรืออาร์แอนด์ดี (R & D) คือการวิจัยแบบหนึ่งที่ใช้กระบวนการวิจัยหรืออาร์ (research-R) และกระบวนการพัฒนาหรือดี (development-D) ในการพัฒนางานหรือผลิตนวัตกรรมเป็นวงจรต่อเนื่องจนกระทั่งได้ผลงานหรือนวัตกรรมที่มีคุณภาพตามต้องการโดยอาจเริ่มต้นวงจรจากกระบวนการวิจัย $R1 \rightarrow D1$ $R2 \rightarrow D2$ ..... หรือกระบวนการพัฒนา $D1 \rightarrow R1$ $D2 \rightarrow R2$ ..... ก็ได้ โดยทั่วไปการวิจัยและพัฒนา ทางอุตสาหกรรมมีขั้นตอนดำเนินงาน 4 ขั้นตอนขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนการวิจัยตอน 1 (R1) เพื่อแสวงหาความรู้และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์มาจัดทำแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนการพัฒนาตอน 1 (D1) ซึ่งนักวิจัยปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแผนที่กำหนดไว้ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนการวิจัยตอน 2 (R2) เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นหาข้อบกพร่องและวิธีการปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนการพัฒนาตอน 2 (D2) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งนี้นักวิจัยอาจดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 และ 4 ซ้ำหลายรอบจนกว่าจะได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

การวิจัยเป็นกิจกรรมการแสวงหาความรู้ใหม่ การใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ก็เพื่อต้องการผลจากการวิจัย 2 ประการ คือ (1) ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของ (ก) การจัดการศึกษาแบบ Constructivism ที่เชื่อว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการสัมผัสสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมที่บุคคลมีอยู่เดิม หรือ (ข) แนวคิดของ Experience Learning ที่ว่า Experience learning takes the student out of the detached role of a vicarious learner and plunges her into the role of participant observer, performer, or even teacher หรือ (ค) แนวคิดของการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ว่า องค์ความรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับจะมีคุณค่าและถาวรมากกว่าถ้าผู้เรียนเปลี่ยนจากการเรียนแบบรับ (passive learning) มาเป็นแบบรุก (active learning) (2) ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่การศึกษาต้องการประกอบด้วยการเป็นผู้รู้ การเป็นผู้มีวิธีการแสวงหาความรู้ การเป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การเป็นผู้คิดอย่างอิสระไม่ต้องพึ่งพา การเป็นผู้นำตนเองและผู้อื่น อันเป็นคุณลักษณะที่การศึกษา พึงประสงค์

การบริหารงานวิชาการการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล ๓ บ้านหนองม่วง เป็นภารกิจที่สำคัญของโรงเรียน และเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนในเชิงคุณภาพและปริมาณ สำหรับการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสถานศึกษาควรกำหนดขอบข่ายและภารกิจในการบริหารงานให้ชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 33) รวมทั้งมีกระบวนการบริหารงานที่ถูกต้อง สิ่งสำคัญการบริหารงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ส่วนใหญ่

เกิดจากคุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการเห็นว่าหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกระบวนการที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จึงมีนโยบายให้นำมาเป็นหลักในการบริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2-3)

จากข้อมูลดังกล่าว ประกอบกับในปัจจุบันยังไม่พบว่ามีการบริหารงานวิชาการตามหลักทั่วไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษารูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ให้ได้มาตรฐานตามนโยบายขององค์การปกครองท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการบริหารงานวิชาการเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดองค์การปกครองท้องถิ่น ในจังหวัดนครราชสีมา ได้นำไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การบริหารงานวิชาการการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)
2. เพื่อพัฒนาและประเมินการบริหารงานวิชาการการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการเรียนใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)

ระเบียบวิธีวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มีสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนาแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. ทักษะความสามารถด้านการทำวิจัยของครูผู้สอนโดยคู่มือรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)

เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครู ก่อนใช้รูปแบบและหลังใช้รูปแบบ แตกต่างกัน

4. ครูมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มากที่สุด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูโรงเรียนเทศบาล ๓ (บ้านหนองม่วง) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ผู้วิจัยใช้ในการจัดการทดลองด้วยรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) สอดคล้องกับเนื้อหาหลักการทำนวัตกรรมและการวิจัย

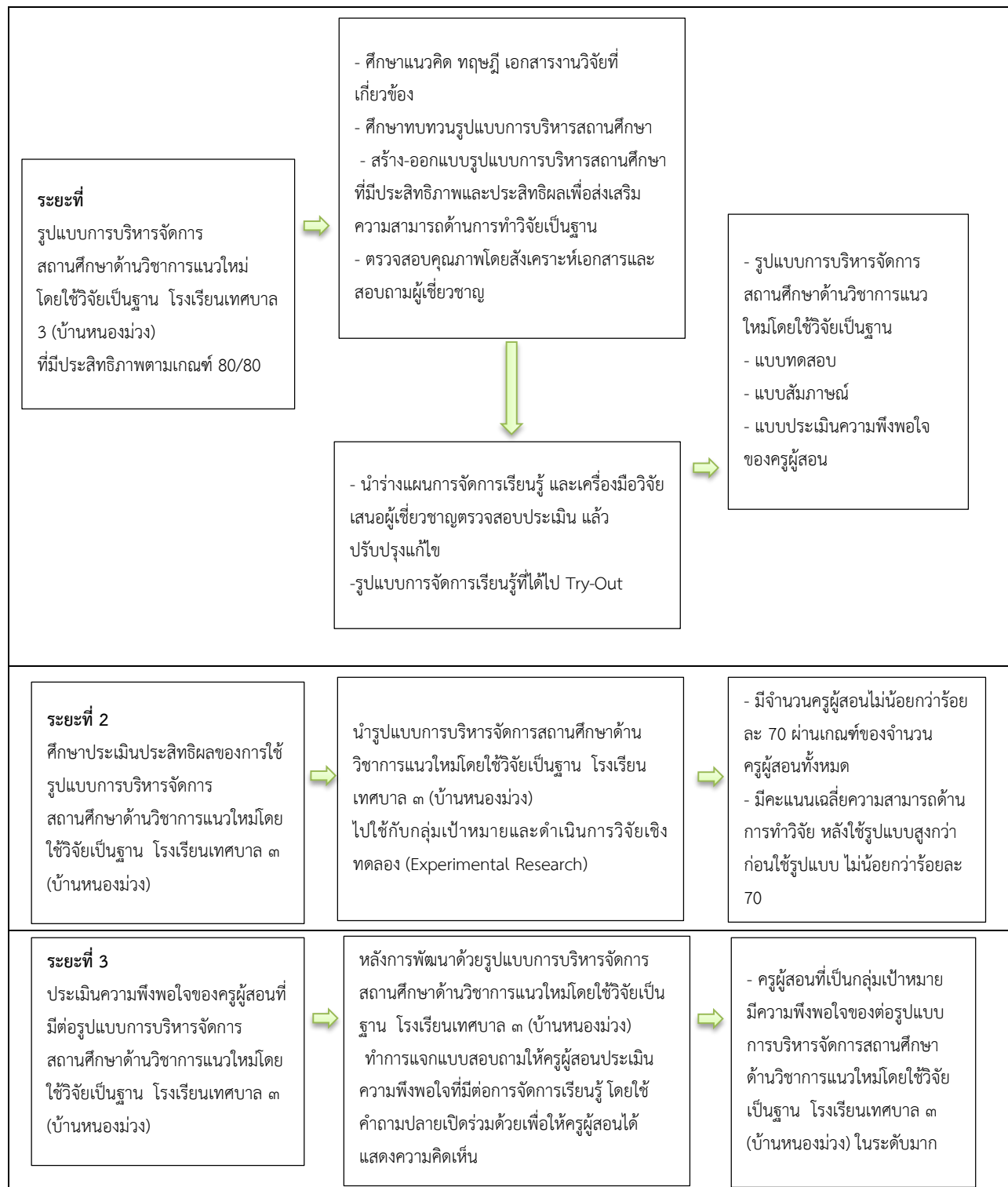
1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ไม่มี

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือระหว่าง พฤษภาคม 2563 ถึงเดือนธันวาคม 2565

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) 2) เพื่อพัฒนาและประเมินการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่มีประสิทธิภาพ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอน จำนวน 30 คน ผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินความต้องการจำเป็น จำนวน 9 คน ชี้แจงสนทนากลุ่ม จำนวน 15 คน ระยะที่ 2 พัฒนาและสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่มีประสิทธิภาพ ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการทำวิจัย สำหรับครูโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) จำนวน 30 คน ระยะที่ 4 ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) กลุ่มเป้าหมายได้แก่ครูผู้สอน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) จำนวน 30 คน แบบประเมินคุณภาพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน แบบบันทึกผลประเมินภายนอก แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ตามมาตรฐานการวิจัย และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ดัชนี การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

1. ผลการวิจัย มีดังนี้ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง)

1.1 ผลการศึกษาริบทจุดเด่นจุดด้อย จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนมีจุดเด่นในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขนิสัย และการมีสุนทรียภาพและการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะพึงประสงค์ของเด็กไทย แต่มีจุดด้อยในเรื่องการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ การมีทักษะกระบวนการคิด การมี ความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรแต่ละสาระ ทักษะทางด้านวิจัย ทักษะการผลิตสื่อนวัตกรรม และทักษะความสามารถใน

การทำงานอย่างมีระบบ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ส่วนจุดแข็งหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษามี 2 ปัจจัย คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนจุดอ่อน คือ ขาดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการนำทักษะกระบวนการวิจัยมาพัฒนาการศึกษา และหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการวิชาการการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ที่สังเคราะห์จากเอกสารแนวคิด ทฤษฎี พบว่าโรงเรียนมีความต้องการจำเป็นในวิชาการการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ทั้งโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบ โดยมีความต้องการจำเป็นสูงสุดในด้านการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน และการใช้ความรู้จากการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นในการใช้การวิจัยเป็นฐานในโรงเรียนมี 4 ประการ คือ 1) ความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการผลิตนวัตกรรมและการวิจัย 2) ขาดความตระหนักในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และพัฒนา 3) งานวิชาการเป็นภาระที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน 4) โครงสร้างการบริหารไม่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน แนวทางในการตอบสนองความต้องการจำเป็นที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1) การสร้างความร่วมแรงร่วมใจเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ 2) การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ทางการศึกษาการวิจัยและการพัฒนางานวิชาการ และ 3) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มินิสัยในการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิด มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการรู้ตามหลักสูตรแต่ละสาระ และมีทักษะความสามารถในการทำอย่างเ็นระบบ และพัฒนาตนเอง และ 4) การบูรณาการงานประกันคุณภาพภายในเข้ากับการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ประกอบด้วยหลักการ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัย 3) การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 4) "กระบวนการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาทั้งระบบโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ และ 5) การประเมินมาตรฐานและใช้ผลพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. ผลประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพก่อนพัฒนาหา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 19.94 และคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพโดยภาพรวมหลังจากใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 29.71 และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.03

ซึ่งหมายความว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ทำให้ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มีประสิทธิผลระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ปรากฏว่าผู้ใช้รูปแบบในโรงเรียนที่จัดการศึกษามีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อประโยชน์และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการการบริหารงานวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ผลการศึกษาริบทจุดเด่นจุดด้อย จุดแข็งและจุดอ่อนของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนมีจุดเด่นในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานเกี่ยวกับสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขนิสัย และการมีสุนทรียภาพและการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะพึงประสงค์ของเด็กไทย แต่มีจุดด้อยในเรื่องการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ การมีทักษะกระบวนการคิด การมี ความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรแต่ละสาระ ทักษะทางด้านวิจัย ทักษะการผลิตสื่อนวัตกรรม และทักษะความสามารถในการทำงานอย่างมีระบบและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษาวិเคราะห์ความต้องการวิชาการการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) สอดคล้องกับงานวิจัย Cariston (1992 : 995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของครูให้มีการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องการ ที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร และการสอน โดยการร่วมมือกับบุคลากร ชุมชน นักเรียน และงานด้านธุรการ ครูต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อพวกเขามีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อพวกเขาเข้าใจชัดเจนมีความชำนาญ ไม่มีความแตกต่างด้านขนาดของโรงเรียนและจำนวนผู้ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม สามารถใช้ข้อชี้แนะได้ว่า ผู้บริหารต้องพิจารณาถึงเหตุการณ์ที่จำเป็น ความชำนาญของครูและสนับสนุนการตัดสินใจของครู เมื่อครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารแนะนำให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรและการสอนและผลงานจะชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของครู ผู้บริหารควรจะขอความคิดเห็นจากครูทั้งด้านข้อมูล ความคิดและคำแนะนำเพื่อนำเสนอต่อชุมชน ผู้บริหารส่วนใหญ่ควรขอข้อมูลจากครูเพื่อให้เกิดผลต่อนักเรียนและการทำงาน ถ้าผู้บริหารต้องการให้ครูเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมอยู่เสมอๆ โดยทั่วไปๆ ไปครูต้องการเข้าไปมีส่วน

ร่วมกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองครูหลายคนแสดงให้เห็นว่าพวกเขาต้องการแสดงความคิดเห็นแต่ไม่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ประกอบด้วยหลักการ แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ จุดมุ่งหมายของรูปแบบ และขั้นตอนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการวิจัย 3) การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา 4) "กระบวนการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาทั้งระบบโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ และ 5) การประเมินมาตรฐานและใช้ผลพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. ผลประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) โดยภาพรวมคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพก่อนพัฒนาหารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 19.94 และคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพโดยภาพรวมหลังจากใช้รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) เท่ากับ 29.71 และมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 85.03 ซึ่งหมายความว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ทำให้ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) มีประสิทธิภาพระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณดำ ภาพมีไชย (2561 : 96-102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดแผนกศึกษาประจำกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส.ป.ปลาว ผลการวิจัยพบว่า 1 ข้าราชการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดแผนกศึกษาประจำกำแพงนครเวียงจันทน์ มีปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวางแผนงานวิชาการ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดแผนกศึกษาประจำกำแพงนครเวียงจันทน์ แยกตามสถานภาพและที่ตั้งโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตั้งอยู่ในเมืองมีปัญหาโดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการสอบและประเมินผลการเรียน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเมืองมีปัญหาโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการสอบและประเมินผลการเรียน ด้านการวางแผนงานวิชาการ

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้และผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ต่อรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ปรากฏว่าผู้ใช้

รูปแบบในโรงเรียนที่จัดการศึกษามีความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อประโยชน์และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล ๓ (บ้านหนองม่วง) ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Agthe (1980 : 3076) ได้ทำการวิจัยการรับรู้บทบาทและหน้าที่ของครูใหญ่และครูในงานวิชาการพบว่า 1 ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียนการสอนต้องทำเป็นคณะโดยให้ทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2 ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่นๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น 3 ครูใหญ่และครูมีความคิดเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรในโรงเรียน 4 นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลในการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่ จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน และมีการทำงานเป็นคณะมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลรายงานการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) สามารถพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและการพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

1.2 ควรนำแบบรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ไปใช้ในการบริหารงานด้านอื่นๆ สอดคล้องกับสภาพโรงเรียนและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและนักเรียนร่วมกัน

1.3 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาด้านวิชาการแนวใหม่โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง) ควรมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน และมีการปรึกษากับนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช. 2542
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546ก). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการ-สถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543. ม.ป.ท.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2540). การบริหารเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- จิตติมา ธมชยากร. (2553). การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ชาย โพธิสิตา. (2550). ศาสตร์และศิลป์แห่งวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2550). ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ : *Modern organization theory*.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธนากร อาทะเดช. (2551). คุณลักษณะสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาลาพูนเขต 2. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธวัชชัย บารุงยศ. (2550). การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสบเมย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายแผน และมาตรฐาน
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยา
สาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2552). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
B&B Publishing.